

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

១១១១ ២២២២

ក្រសួងសុខាភិបាល

**របាយការណ៍នៃកម្មវិធីបង្ការ ថែទាំ និងព្យាបាល
ជំងឺអេដស៍ និងជំងឺកាមរោគ
ពីខែមេសា ដល់ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០២៣**

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និង កាមរោគ

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយជាពន់ពេក ដែលបានពិនិត្យឃើញថា សមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានពីការអនុវត្តកម្មវិធីបង្ការ ថែទាំនិងព្យាបាលជំងឺអេដស៍និងជំងឺកាមរោគក្នុងវិស័យសុខាភិបាលរហូតដល់ក្រីមាស ទី ២ ឆ្នាំ២០២៣ នេះ បាន បង្ហាញឲ្យឃើញថាមន្ត្រីសុខាភិបាល ដែលទទួលខុសត្រូវការងារនេះ បានធ្វើកិច្ចសហការគ្នាយ៉ាងស្អិតរមួតជា មួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ និងសហគមន៍ ដោយមានការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ពីគ្រប់បណ្តា រាជធានី-ខេត្តនានា ធ្វើឲ្យមានភាពប្រសើរឡើងក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីបង្ការ ថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺអេដស៍ និងជំងឺ កាមរោគ ជូនប្រជាពលរដ្ឋក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ សមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានទាំងនេះ បានជម្រុញនិង លើកទឹកចិត្តយើងបន្ថែមទៀត ដើម្បីកំណត់គោលបំណង និងទិសដៅសម្រាប់ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ ឆ្លើយតបទៅនឹងការ រីករាលដាលនៃមេរោគ អេដស៍នៅកម្ពុជា និងតម្រូវការរបស់អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍និងអ្នកជំងឺអេដស៍ឲ្យកាន់តែ ប្រសើរឡើង។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជូន រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រសួងសុខាភិបាល អង្គការដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍ និងម្ចាស់ជំនួយ ដែលតែងផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកគោលនយោបាយ ទស្សនៈវិស័យ ផ្នែកបច្ចេកទេស និង ផ្នែកធនធានលើកម្មវិធីបង្ការ ថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺអេដស៍ និងជំងឺកាមរោគ នៅប្រទេសកម្ពុជា។

យើងសង្ឃឹមថាលោក លោកស្រី នឹងស្វែងយល់បន្ថែមទៀត ក្រោយពីអានរបាយការណ៍នេះហើយយើង ខ្ញុំនឹងទទួលស្វាគមន៍រាល់ការផ្តល់មតិយោបល់កែលម្អការងារនេះឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២៣

ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍

សើស្បែក និងកាមរោគ

វេជ្ជ. អ៊ុក វិថា

មាតិកា

២០២០

១. សាវតារ

១.១ សេចក្តីផ្តើម

១.២ ស្ថានភាពអេពីដេមីកនៃមេរោគអេដស៍ នៅប្រទេសកម្ពុជា

២. ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងនៃមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ ប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ

២.១ វដ្តនៃការធ្វើផែនការ និងការតាមដានរបស់មជ្ឈមណ្ឌលជាតិ

២.២ ការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀង

២.៣ គោលការណ៍ណែនាំ និង និយាមនៃបែបបទសម្រាប់ប្រតិបត្តិ

២.៤ ការអង្កេតតាមដាន (Surveillance) និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ (Research)

៣. សមិទ្ធផលនៃការផ្តល់សេវា

៣.១. សកម្មភាពបង្ការ ថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺកាមរោគ

៣.១.១. ការថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺកាមរោគ នៅគ្លីនិកសុខភាពគ្រួសារ

៣.១.២. ការថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺកាមរោគ នៅតាមមណ្ឌលសុខភាព

៣.២. សេវាថែទាំអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងអ្នកជំងឺអេដស៍

៣.២.១ សេវាផ្តល់ប្រឹក្សានិងធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ដោយស្ម័គ្រចិត្តនិងរក្សាការសំងាត់

៣.២.១.១. ការផ្តល់សេវាមុនធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍

៣.២.១.២. ការផ្តល់សេវាធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍

៣.២.១.៣. ការផ្តល់សេវាក្រោយធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍

៣.២.១.៤. ការផ្តល់សេវាធ្វើតេស្តឈាមរកករណីឆ្លងថ្មីនៃមេរោគអេដស៍

៣.២.២ សេវាថែទាំ ព្យាបាល និងការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍

៣.២.២.១. សេវាថែទាំ និង ព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍

៣.២.២.២ ការបញ្ជូនអ្នកជំងឺទៅទទួលសេវាកន្លែងផ្សេងការបោះបង់ការព្យាបាលនិងការស្តាប់

៣.២.២.៣ ការពិនិត្យស្រាវជ្រាវករណីជំងឺរបេង លើអ្នកជំងឺអេដស៍ថ្មី

៣.២.២.៣.១. ស្រាវជ្រាវករណីជំងឺរបេង លើអ្នកជំងឺអេដស៍ថ្មីនៅសេវាព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍

- ៣.២.២.៣.២ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ Three I ការព្យាបាលបង្ការជំងឺរបេងដោយឱសថ Isoniazid
- ៣.២.២.៤ ការមានផ្ទៃពោះ និងការរំលូតកូន
- ៣.២.២.៥ ការព្យាបាលកុមារប្រឈមមុខនឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍

៤. បញ្ហាប្រឈម

៥. មេរៀនជាបទពិសោធន៍

៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

**របាយការណ៍នៃការអនុវត្តកម្មវិធីបង្ការ ថែទាំ និងព្យាបាល
ជំងឺអេដស៍ និងជំងឺកាមរោគ ចាប់ពីខែមេសាដល់ខែមិថុនាឆ្នាំ ២០២៣**

១. សាវតារ

១.១ សេចក្តីផ្តើម

របាយការណ៍នេះ ពិពណ៌នាពីសមិទ្ធផលដែលបានមកពីការអនុវត្តកម្មវិធីបង្ការ ថែទាំ និងព្យាបាល ជំងឺអេដស៍ និងជំងឺកាមរោគចាប់ពីខែមេសា ដល់ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៣។ របាយការណ៍នេះគឺបានមកពីការប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានទទួលបានមកពីគ្រប់សេវាទាំងអស់ ដូចជា សេវាថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺអេដស៍ មណ្ឌលធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ដោយស្ម័គ្រចិត្តនិងរក្សាការសំងាត់ សេវាធ្វើតេស្តឈាមរហ័សនៅថ្នាក់មណ្ឌលសុខភាព ក្តីនិកសុខភាពគ្រួសារ កម្មវិធីបង្ការ ថែទាំ និងគាំទ្រអ្នកជំងឺអេដស៍តាមសហគមន៍ និងសេវាបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍ពីម្តាយទៅកូន នៅទូទាំងប្រទេស បានចងក្រងជារបាយការណ៍គ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយ នៃការឆ្លើយតបទៅនឹងការរីករាលដាលនៃមេរោគអេដស៍និងជំងឺកាមរោគក្នុងវិស័យសុខាភិបាល នៅប្រទេសកម្ពុជា។ របាយការណ៍នេះ ពិពណ៌នាទៅតាមផ្នែកជាបន្តបន្ទាប់គឺផ្តោតលើសកម្មភាពសំខាន់ៗនៃការអនុវត្តកម្មវិធីចាប់ពីដើមខែមករា រហូតដល់ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៣ រួមមាន៖

- ក. របាយការណ៍ទូទៅទាក់ទងនឹងសកម្មភាពសំខាន់ៗនៃការគ្រប់គ្រងនិងសមិទ្ធផលនៃការអនុវត្តកម្មវិធី
- ខ. លទ្ធផលទទួលបានពីការផ្តល់ពីសេវានានា
- គ. ឧបសគ្គនានាដែលបានជួបប្រទះ
- ឃ. មេរៀនជាបទពិសោធន៍
- ង. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

១.២ ស្ថានភាពអេពីដេមីកនៃមេរោគអេដស៍ នៅប្រទេសកម្ពុជា

ក្រោយពីបានរកឃើញមេរោគអេដស៍លើកដំបូងនៅឆ្នាំ ១៩៩១ អត្រាឆ្លង បានរីករាលដាលយ៉ាងខ្លាំង ដោយសារមានការកើនឡើងនូវឧស្សាហកម្មផ្លូវភេទ ចន្លោះពីឆ្នាំ១៩៩៥ ទៅឆ្នាំ ១៩៩៨ ដែលអត្រាប្រេវ៉ាឡង់ នៃ ជំងឺអេដស៍បានកើនឡើងជិត២ ដង គឺ ពី១,២ % ទៅ ២%។ ដោយមានការចូលរួម និងគាំទ្រយ៉ាងពេញ ទំហឹង និងទាន់ពេលវេលា ពីថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ និងការចូលរួម អនុវត្ត គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការរីករាលដាលមេរោគអេដស៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ប្រទេសកម្ពុជាបាន ទទួលជោគជ័យដែលធ្វើឲ្យអត្រាប្រេវ៉ាឡង់បានថយចុះពី ០,៩% នៅឆ្នាំ២០០៦ មក ០,៥០% នៅឆ្នាំ ២០២២ ដែលបានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណនៃករណីឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីមានចំនួន១.៤០០ នាក់ និងអ្នកជំងឺអេដស៍មានចំនួន ៧៦.០០០ នាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០២២ (ទិន្នន័យនៃការប៉ាន់ប្រមាណ- Spectrum AIM 2023)។ ការថយចុះនៃអត្រា ប្រេវ៉ាឡង់ និងអត្រាអាំងស៊ីដង់ នៃការឆ្លងមេរោគអេដស៍នៅប្រទេសកម្ពុជា គឺជាលទ្ធផលបានមកពីការខិតខំប្រឹង ប្រែងដ៏ខ្លាំងក្លាក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីប្រើប្រាស់ស្រោមអនាម័យ១០០% ក្នុងចំណោមស្ត្រីបម្រើសេវាផ្លូវភេទនៅ តាមផ្ទះបនចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៨ ដោយមានការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាល និងមានការចូលរួមសហការយ៉ាងពេញ ទំហឹងពីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់។ ការថយចុះនៃអត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ក្នុងចំណោមប្រជាជនទូទៅ យើងក៏កត់សំគាល់ថាក្រុមប្រជាជនចំណុចដូចជា ស្ត្រីបម្រើសេវាកំសាន្ត អ្នកចាក់គ្រឿងញៀន និងក្រុមបុរស ស្រឡាញ់បុរស គឺនៅតែជាក្រុមគោលដៅដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ក្នុងការផ្តល់សេវាបង្ការ ថែទាំ និង ព្យាបាលជំងឺអេដស៍។ យោងតាមលទ្ធផលនៃការអង្កេត IBBS (Integrated Bio-Behavioral Survey) នៅឆ្នាំ ២០២២ និន្នាការនៃអត្រាប្រើស្រោមអនាម័យក្នុងចំណោមស្ត្រីបម្រើសេវាកំសាន្ត នៅតែរក្សាបានក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ចាប់ពី៨១.០០%ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ដល់៩៣.៨៤% ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ ក៏ប៉ុន្តែអត្រាប្រើស្រោមអនាម័យជាមួយសង្សារ នៅតែមានកម្រិតទាប (៥៤.៥០%) ក្នុងឆ្នាំ ២០២២។

២. ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងនៃមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ

២.១ វដ្តនៃការធ្វើផែនការនិងការតាមដានរបស់មជ្ឈមណ្ឌលជាតិ

សិក្ខាសាលាស្តីពី “ការពិនិត្យលើសមិទ្ធផលនៃការអនុវត្តសកម្មភាពឆ្នាំ២០២២ និងការរៀបចំផែនការ ប្រតិបត្តិសម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាពបង្ការ ថែទាំនិងព្យាបាលជំងឺអេដស៍និងជំងឺកាមរោគក្នុងវិស័យសុខាភិបាលឆ្នាំ ២០២៣” ត្រូវបានរៀបចំ នៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២ នៅខេត្តសៀមរាប។

២.២ ការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀង

នៅដើមឆ្នាំ ២០២៣ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយនឹងអង្គការដៃគូអនុវត្តន៍ការងារជាពិសេសការអនុវត្តកម្មវិធីអេដស៍ក្នុងគម្រោងមូលនិធិសកលឆ្នាំ ២០២១ - ២០២៣ មានចំនួន ៩ ដែលក្នុងនោះមានស្ថាប័នរដ្ឋជាដៃគូចំនួន ០២ (NAA, DMHSA, KHANA, RHAC, FI, HACC, CRS, SCHC, CSC) ។ ដោយឡែកនៅដើមឆ្នាំ ២០២៣ មន្ទីរសុខាភិបាលរាជធានី-ខេត្ត ក៏បានចុះហត្ថលេខាជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលជាតិលើចំនួនថវិកាសរុបក្នុង ឆ្នាំ២០២៣ ដែលឧបត្ថម្ភដោយមូលនិធិសកល តាមរយៈមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ សម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីបង្ការ ថែទាំ និង ព្យាបាលជំងឺអេដស៍និងជំងឺកាមរោគ ជាពិសេសការបញ្ជូនឈាមពិនិត្យចំនួនបន្ទុកមេរោគអេដស៍ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ នេះ ផងដែរ។

២.៣ គោលការណ៍ណែនាំ និងនិយាមនៃបែបបទសម្រាប់ប្រតិបត្តិ

គោលការណ៍ណែនាំនិងនិយាមនៃបែបបទសម្រាប់ប្រតិបត្តិមួយចំនួនត្រូវបានរៀបចំនិង ពិនិត្យឡើងវិញដែលអនុម័តក្នុងត្រីមាសទី ១ និងទី២ ឆ្នាំ២០២៣ ក្នុងគោលបំណងផ្សព្វផ្សាយ និងជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តកម្មវិធីបង្ការ ថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺ អេដស៍នៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ មានដូចជា៖

- និយាមបែបបទសម្រាប់អនុវត្ត (SOP) សម្រាប់ការអនុវត្តសេវាវណ្ណប សម្រាប់ការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងនឹងមេរោគអេដស៍ នៅកម្ពុជា អនុម័តនៅ ខែមករា ឆ្នាំ ២០២៣។

២.៤ ការអង្កេតតាមដាន (Surveillance) និងសិក្សាស្រាវជ្រាវ (Research)

ការអង្កេតតាមដានការប្រព្រឹត្ត និងការធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ក្នុងចំណោមក្រុមបុរសរួមភេទជាមួយបុរស និងក្រុមបំលែងភេទ (IBBS for MSM/TG) ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ កំពុងដំណើរការចុះប្រមូលទិន្នន័យ។

៣. សមិទ្ធផលនៃការផ្តល់សេវា

៣.១. សកម្មភាពបង្ការ ការថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺកាមរោគ

៣.១.១. ការថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺកាមរោគ នៅគ្លីនិកសុខភាពគ្រួសារ

គ្លីនិកសុខភាពគ្រួសារមានចំនួនសរុប ៥៨ កន្លែង ដែលក្នុងនោះមាន ៣៦ កន្លែងគ្របដណ្តប់លើ ២៥ រាជធានី-ខេត្ត ទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា និង ២២ គ្លីនិកស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងនិងផ្តល់សេវាដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (អង្គការវ៉ាក់ ចំនួន ១៥ គ្លីនិក ឈូកស ចំនួន ០១ គ្លីនិក និងអង្គការម៉ារីស៊ុបចំនួន ៦ គ្លីនិក)។

ក្នុងចំណោម ៣៦ គ្លីនិកសុខភាពគ្រួសារ ដែលដំណើរការដោយសេវាសុខភាពសាធារណៈ ដែលបានបញ្ចូលទៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យបង្អែកត្រូវបានបំពាក់ឧបករណ៍បន្ថែមសំរាប់មន្ទីរពិសោធន៍ ដែលអាចធ្វើតេស្ត RPR និង microscopy និងមន្ទីរពិសោធន៍ដែលមាននៅក្នុងគ្លីនិកសុខភាពគ្រួសារទាំង៣៦ ជាជំនួយលើសេវាគ្លីនិកក្នុងការគ្រប់គ្រងថែទាំនិងព្យាបាលជំងឺកាមរោគដោយពឹងផ្អែកលើចង្កោមរោគសញ្ញាឲ្យកាន់តែភាពប្រសើរឡើងសម្រាប់ក្រុមប្រជាជនចំណុច ។

គិតត្រឹមត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣ ការពិគ្រោះជំងឺកាមរោគនៅតាមគ្លីនិកសុខភាពគ្រួសារទាំងនោះ បានទទួលការពិគ្រោះជំងឺទាំងអស់ ៤៤.៨៨៩ ករណី ក្នុងនោះមាន៧.៣៤១នាក់ ជាបុរស និង ៩៥៩៩នាក់ ជាក្រុមបុរសស្រឡាញ់បុរស ៣៥.២៧១នាក់ ជាស្ត្រីដែលមានប្រឈមមុខទាប ៩៧១នាក់ជាស្ត្រីបម្រើការនៅសេវាកំសាន្ត និង ៣៤៧ នាក់ទៀតដែលជាស្ត្រីបម្រើការនៅសេវាកំសាន្ត បានមកធ្វើការពិនិត្យតាមដានបន្តជារៀងរាល់ខែ។

គ្លីនិកសុខភាពគ្រួសារទាំង៣៦ កន្លែង បានរាយការណ៍ពីករណីព្យាបាលជំងឺកាមរោគ តាមចង្កោមរោគសញ្ញា ដូចខាងក្រោម៖

- បុរសមានករណីជំងឺកាមរោគចំនួន៥.៧១៧ករណី ដែលក្នុងនោះមាន ២.៩៣៤(៥១,៣២%) ករណីមានហូរខ្ទុះតាមបង្ហូរនោម ១០(០,១៧%)ករណីមានហូរខ្ទុះតាមរន្ធកូច៩៨៤(១៧,២១%)ករណីមានដំបៅលើប្រដាប់បន្តពូជនិងរន្ធកូច ៤៨១(៨,៤១%)ករណីមានសិរមាន់លើប្រដាប់បន្តពូជនិងរន្ធកូច ៣(០,០៥%) ករណីមានហើមពងស្វាស ២១(០,៣៦%) ករណីហើមក្រលៀន ៥៣២(៩,៣០%) ករណីស្វាយ ២៤៩ (៤,៣៥%) ករណីស្វាយតាមដាន និង៥០៣(៨,៧៩%) ករណីផ្សេងៗ។
- ក្នុងចំណោមបុរសបុរសស្រឡាញ់បុរស (MSM) មានជំងឺកាមរោគចំនួន ៦៨៨ករណី ដែលក្នុងនោះមាន ២៦១(៣៧,៩៣%)ករណីមានការហូរខ្ទុះតាមបង្ហូរនោម ៣(០,៤៣%)ករណីមានហូរខ្ទុះតាមរន្ធកូច ១៣៧(១៩,៩១%)ករណីមានដំបៅលើប្រដាប់បន្តពូជនិងរន្ធកូច ៣២(៤,៦៥%) ករណីមានសិរមាន់លើប្រដាប់បន្តពូជ ៧(១,០១%)ករណីហើមពងស្វាស ១៩៤(២៨,១៩%)ករណីស្វាយ ៥០(៧,២៦%)ករណីស្វាយតាមដាន និង៤(០,៥៨%) ករណីផ្សេងៗ
- ចំណោមស្ត្រីមានការប្រឈមមុខទាប បានរាយការណ៍មានករណីជំងឺកាមរោគ តាមចង្កោមរោគសញ្ញាចំនួន ២៩.៨៤៩ករណី ដែលក្នុងនោះមាន ៦០០៥(២០,១១%)ករណីមានជំងឺរលាកទ្វារមាស ១៨.៥៩៦(៦២,៣០%)ករណីមានជំងឺរលាកមាត់ស្បូន៩៨៥ (៣,៣៩%)ករណីមានជំងឺរលាក ទ្វារមាស និងមាត់ស្បូន ១០១(០,៣៣%)ករណីមានជំងឺរលាកប៉េលវីស ១.០០០(៣,៣៥%) ករណីមានជំងឺដំបៅ

លើប្រដាប់បន្តពូជ/វន្តគូច ៥៥០(១,៨៤%)ករណីជំងឺសិរមាន់លើប្រដាប់បន្តពូជ/វន្តគូច ៤៩១(១,៦៤) ករណីស្វាយ ២៥៤(០,៨៥%)ករណីស្វាយតាមដាន និង១៨៦៧(៦,២៥%) ករណីផ្សេងៗ។

៣.១.២. ការថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺកាមរោគ នៅតាមមណ្ឌលសុខភាព

គិតត្រឹមត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣នេះ មណ្ឌលសុខភាពចំនួន ២៣៤កន្លែងដែលស្ថិតនៅក្នុងស្រុក ប្រតិបត្តិចំនួន ៧៧ ក្នុង ២៥ រាជធានី-ខេត្ត បានផ្តល់សេវាពិនិត្យជំងឺកាមរោគ ដោយពឹងផ្អែកលើចង្កោមរោគ សញ្ញា។ អ្នកជំងឺមកពិគ្រោះចំនួនសរុប ៥.៣២៣នាក់ (បុរសចំនួន ៤៧២នាក់ និង ស្ត្រីចំនួន ៣.២៥១នាក់ និង ដៃគូជាបុរស ចំនួន ៣១០នាក់ និងដៃគូជាស្ត្រី ចំនួន ១.២៩០នាក់)។ ករណីឆ្លងថ្មីនៃជំងឺកាមរោគសរុបមាន ៣៩៥៨.ករណី(បុរស៤៤៤ករណី ស្ត្រី៣.១៩១ ករណី) ដែលក្នុងចំណោមករណីជំងឺទាំងនេះមានលទ្ធផលដូច ខាងក្រោម៖

- + អ្នកជំងឺកាមរោគបុរសបានមកពិភាក្សានិងពិនិត្យជំងឺ នៅមណ្ឌលសុខភាព ចំនួន ៤៤៥ករណី
- + ដែលក្នុងនោះមាន៖
 - ហូរខ្ទះតាមបង្ហូរនោម ៣៧៥(៨៤,២៣%)
 - ដំបៅលើប្រដាប់បន្តពូជ ៦៤(១៤,៤១%)
 - ករណីជំងឺ សិរមាន់លើប្រដាប់បន្តពូជ ៦(១,៣៥%)
- + អ្នកជំងឺកាមរោគស្ត្រីបានមកពិភាក្សានិងពិនិត្យជំងឺកាមរោគនៅមណ្ឌលសុខភាព ចំនួន៣.១៩១ ករណីដែលក្នុងនោះមាន ៖
 - រលាកទ្វារមាស ១.៦៨៧(៥២,៨៦%)
 - រលាកទ្វារមាសនិងមាត់ស្បូន ១.២៨៩ (៤០,៣៩%)
 - រលាកប៉ែលវីស ១៣៣(៤,១៦%)
 - ដំបៅលើប្រដាប់បន្តពូជ ១០(០,៣១%)
 - ជំងឺសិរមាន់ ៧២(២,២៥%)

៣.២. សេវាថែទាំអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងអ្នកជំងឺអេដស៍

៣.២.១ សេវាផ្តល់ប្រឹក្សានិងធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ដោយស្ម័គ្រចិត្តនិងរក្សាការសំងាត់ (VCCCT)

ត្រឹមត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣ មណ្ឌលផ្តល់សេវាផ្តល់ប្រឹក្សា និងធ្វើតេស្តឈាម VCCCT ៧២៣កន្លែង និង ព្យាបាលជំងឺអេដស៍តែប៉ុណ្ណោះ ដែលដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងការធ្វើតេស្តបញ្ជាក់រកមេរោគអេដស៍មុននឹងចាប់

ធ្វើមព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងនឹងមេរោគអេដស៍។ ក្នុងចំណោមមណ្ឌលផ្តល់សេវា VCCT ទាំង ៧២ មាន ៦៩ កន្លែង ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយសេវាសុខភាពសាធារណៈនៅសេវា ART ក្នុងមន្ទីរពេទ្យ និង ០៣ កន្លែងដំណើរការដោយ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (កុមារអង្គរខេត្តសៀមរាប អង្គការ Center of Hope ១ និង គ្លីនិកឈូកស១កន្លែង)។ ក្នុងចំណោម សេវា VCCT ទាំង ៧២ កន្លែង មាន ផ្តល់សេវាធ្វើតេស្តឈាមរក ករណីឆ្លងថ្មីនៃមេរោគអេដស៍ (Recency test)។ ទន្ទឹមនឹងនេះ សេវាធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ហ៊ុំស ដោយដោះឈាមនៅចុងម្រាមដៃ ត្រូវបានពង្រីកដល់មណ្ឌលសុខភាព ដែលមានចំនួនជាង ១.១២១ កន្លែង ។

៣.២.១.១. ការផ្តល់សេវាមុនធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍

គិតត្រឹមត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២០៣ មានអតិថិជនទាំងអស់ចំនួន៨.៨១០នាក់ ដែលបានមកទទួលសេវាផ្តល់ប្រឹក្សាមុនធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍នៅ VCCT ដែលក្នុងនោះមានចំនួន ១៤៧(១,៦៦%) ស្ត្រីបម្រើសេវាកម្សាន្ត ចំនួន១.១១៥(១២,៦៥%)បុរសស្រឡាញ់បុរស ចំនួន២៣៥(២,៦៦%)ក្រុមប្លែងភេទ ចំនួន៣(០០%) បុរសបម្រើសេវាកម្សាន្ត ចំនួន២៨(០,៣១%)អ្នកប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ចំនួន០(០០%)អ្នកចាក់គ្រឿងញៀន ចំនួន៦.៨៩៣(៧៨,២៤%)ប្រជាជនទូទៅ ចំនួន៣៨៥(៤,៣៧%)ស្ត្រីផ្ទៃពោះ ស្ត្រីក្រោយសំរាល និង ៤ (០,០៤%) ដៃគូ។

៣.២.១.២. ការផ្តល់សេវាធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍

គិតត្រឹមត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២០២៣អតិថិជនដែលបានធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍នៅសេវា VCCT មានចំនួន៨.៨០០ នាក់ក្នុងនោះអ្នកបានធ្វើតេស្តមានលទ្ធផលវិជ្ជមានមានចំនួន១.២៣៥នាក់។

៣.២.១.៣. ការផ្តល់សេវាក្រោយធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍

គិតត្រឹមត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២០២៣ មានអតិថិជនដែលបានធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ទាំងអស់ចំនួន ៨.៨០០នាក់ ដែលក្នុងនោះមានអតិថិជនទទួលបានការផ្តល់ប្រឹក្សាក្រោយធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ចំនួន ៨.១៣២នាក់(៩២,៤០%)

៣.២.១.៤. ការផ្តល់សេវាធ្វើតេស្តឈាមរកករណីឆ្លងថ្មីនៃមេរោគអេដស៍

គិតត្រឹមត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២០២៣ មានអតិថិជនដែលបានធ្វើតេស្តឈាមរកករណីឆ្លងថ្មីនៃមេរោគអេដស៍ ទាំងអស់ចំនួន ៥៦នាក់ ដែលក្នុងនោះមានអតិថិជនមានលទ្ធផលវិជ្ជមានសម្រាប់ករណីឆ្លងថ្មីនៃមេរោគអេដស៍ ចំនួន ៣៨នាក់។

៣.២.២. សេវាថែទាំ ព្យាបាលជំងឺ និងការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍

៣.២.២.១. សេវាថែទាំ និង ព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍

គិតត្រឹម ត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣ មានសេវាថែទាំនិងព្យាបាលជំងឺឱកាសនិយមនិងការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ចំនួន ៧៣ កន្លែង នៅក្នុង ២៥ រាជធានី-ខេត្ត បានបញ្ជូនទិន្នន័យមកមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែកនិងកាមរោគ។ ក្នុងចំណោម សេវាទាំង ៧៣ កន្លែង គឺ សេវាចំនួន ៧១ កន្លែង ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋាភិបាល និងសេវាចំនួន ២ កន្លែងទៀតដំណើរការដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (Center of Hope ១ និង គ្លីនិកឈូកស១កន្លែង) និងមានសេវាទទួលបានការពិនិត្យនិងព្យាបាលជំងឺកុមារផ្ទុកមេរោគអេដស៍ចំនួន ៤១ កន្លែង។

គិតត្រឹម ត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣ មានអ្នកជំងឺជំងឺពីស្ថានភាពផ្ទុកមេរោគអេដស៍ចំនួន៦៦,២៥៧នាក់ ដែលក្នុងនោះអ្នកជំងឺសកម្មកំពុងទទួលឱសថប្រឆាំងនឹងមេរោគអេដស៍ សរុបចំនួន ៦៦,២៣៥នាក់(៦៤,៩១៥នាក់ជាមនុស្សពេញវ័យ និង១.៣២០នាក់ជាកុមារ) ។

អ្នករស់នៅជាមួយមេរោគអេដស៍(មនុស្សពេញវ័យ និងកុមារ) ដែលកំពុងព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍បានធ្វើតេស្ត Viral Load ហើយមានលទ្ធផល Viral Load Suppressed ចំនួន ៩៨,០១% (៥១៤៧៣/៥២៥១៧)។

៣.២.២.២ ការបញ្ជូនអ្នកជំងឺទៅទទួលសេវាកន្លែងផ្សេង ការបោះបង់ការព្យាបាល និងការស្លាប់

គិតត្រឹម ត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣ មានចំនួនអ្នកជំងឺដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកជំងឺដែលចាប់ផ្តើមទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ចំនួន១.២៣៤នាក់ (មនុស្សពេញវ័យចំនួន ១.២០៩នាក់ និង កុមារចំនួន ២៥នាក់)។
- អ្នកជំងឺដែលបានបញ្ជូនចូលមកទទួលសេវា ART ក្នុងត្រីមាសនេះ មានចំនួន ៣២០នាក់ (មនុស្សពេញវ័យចំនួន ៣១៥ នាក់ និង កុមារមានចំនួន០៥ នាក់)។
- អ្នកជំងឺដែលបានបញ្ជូនចេញ ក្នុងត្រីមាសនេះ មានចំនួន ៣៧១នាក់ (មនុស្សពេញវ័យចំនួន ៣០៤នាក់ និង កុមារមានចំនួន៦៧ នាក់)។
- អ្នកជំងឺដែលបានបោះការព្យាបាលមានចំនួនសរុប ៥៥០នាក់ (មនុស្សពេញវ័យចំនួន៥១៤ នាក់ និង កុមារចំនួន ១៤នាក់) ។

- អ្នកជំងឺចំនួន២៣៣ នាក់ (មនុស្សពេញវ័យចំនួន២២៧នាក់ និងកុមារចំនួន ៦ នាក់) ផ្សេងទៀតត្រូវបាន រាយការណ៍ថាស្លាប់ ។

៣.២.២.៣ ការពិនិត្យស្រាវជ្រាវរកករណីជំងឺរបេង លើអ្នកជំងឺអេដស៍ថ្មី

៣.២.២.៣.១.ស្រាវជ្រាវរកករណីជំងឺរបេងលើអ្នកជំងឺអេដស៍ថ្មីនៅសេវាព្យាបាលឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍

គិតត្រឹម ត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣ អ្នកជំងឺអេដស៍ថ្មីដែលបានចុះឈ្មោះនៅកន្លែងផ្តល់សេវាព្យាបាល ដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍(ART services) មានចំនួន ១.២៣៤នាក់ (មនុស្សពេញវ័យចំនួន ១.២០៩ នាក់ និងកុមារចំនួន ២៥ នាក់)។ នៅក្នុងចំណោមនោះមនុស្សពេញវ័យ ចំនួន ១៥៣ នាក់(១២,៦៥%) និងកុមារ ចំនួន០ នាក់ បានធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានជំងឺរបេង។ ក្នុងនោះ ចំនួន ៥០ នាក់ (៤,១៣%) បានចាប់ផ្តើមទទួលការ ព្យាបាលជំងឺរបេង។

៣.២.២.៣.២ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ Three “I” ការព្យាបាលបង្ការជំងឺរបេងដោយឱសថ Isoniazid (IPT)

គិតត្រឹម ត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣ នេះ មានតែអ្នកជំងឺអេដស៍ពេញវ័យចំនួន ១.៦៦៩នាក់ និងកុមារ ចំនួន ៣០នាក់ បានចាប់ផ្តើមព្យាបាលបង្ការជំងឺរបេងដោយឱសថ (TPT) ។

៣.២.២.៤ ការមានផ្ទៃពោះ និងការរំលូតកូន

គិតត្រឹមត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះកំពុងព្យាបាលមានចំនួន ១១២ នាក់(១៧នាក់ មានផ្ទៃ ពោះមុនមកទទួលការព្យាបាល និង៩៥នាក់ មានផ្ទៃពោះក្នុងពេលកំពុងទទួលការព្យាបាល)។ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ចំនួន ១៥នាក់ត្រូវបានរាយការណ៍ថា មានករណីរំលូតកូន៩ និងមានករណីរំលូតកូនចំនួន៦នាក់។

៣.២.២.៥ ការព្យាបាលកុមារប្រឈមមុខនឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍

គិតត្រឹមត្រីមាសទី ២ ឆ្នាំ២០២៣ មានកុមារថ្មីប្រឈមនឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍បានចុះឈ្មោះនិងទទួលការ ព្យាបាលចំនួន ៨៤នាក់ ។

- កុមារដែលបានធ្វើតេស្តនិងទទួលលទ្ធផលតេស្ត DNA PCR លើកទី១ ចំនួន ៥៩នាក់ (ក្នុងនោះទទួល លទ្ធផលតេស្តDNA PCR វិជ្ជមានលើកទី១ចំនួន ០២នាក់ អវិជ្ជមានចំនួន ៤៨នាក់ និងរង់ចាំលទ្ធផល ចំនួន ៩នាក់) ។

- កុមារបានធ្វើតេស្តបញ្ជាក់លើលទ្ធផល DNA PCR លើកទី១ ចំនួន ៣ នាក់ (វិជ្ជមានចំនួន០០ នាក់ អវិជ្ជមាន ៣ នាក់ និងរង់ចាំលទ្ធផលចំនួន ០០នាក់។
- គិតត្រឹមត្រីមាសទី ២ ឆ្នាំ២០២៣ កុមារដែលបានធ្វើតេស្ត DNA PCR លើកទី២ ចំនួន៣៨នាក់(វិជ្ជមាន ០១ អវិជ្ជមានចំនួន ៣២នាក់ និងរង់ចាំលទ្ធផលចំនួន ៥នាក់) និងបានធ្វើតេស្តបញ្ជាក់លើលទ្ធផល DNA PCR លើកទី២ចំនួន ០១នាក់ដោយលទ្ធផលតេស្តវិជ្ជមាន។

គិតត្រឹមត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០២៣ នេះកុមារចាកចេញពីការព្យាបាលមានចំនួន ៨៦នាក់ ក្នុងនោះមាន៖

- កុមារដែលមានលទ្ធផលបញ្ជាក់ថា HIV(-) បញ្ឈប់ការព្យាបាល ចំនួន ៥៤នាក់ និង
- កុមារដែលលទ្ធផលបញ្ជាក់ថា HIV(+) ៥ នាក់ ដែលត្រូវទទួលទទួលការព្យាបាលនៅសេវាព្យាបាល ជំងឺឱកាសនិយម និងដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍។
- ចំនួនកុមារស្លាប់ចំនួន ០០ នាក់ និង លះបង់ការព្យាបាលចំនួន ២៧នាក់។

ដោយលែកគិតត្រឹមត្រីមាសទី ២ ឆ្នាំ ២០២៣ របាយការណ៍មកពីផ្នែកមន្ទីរពិសោធន៍នៃមជ្ឈមណ្ឌល ជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ និងកាមរោគ មានទារកប្រឈមនឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍ក្នុងកំឡុងពេល ២ ខែបន្ទាប់ ពីកើត បានធ្វើតេស្ត DNA PCR ចំនួន ១៣៩ នាក់ ក្នុងនោះមានលទ្ធផលវិជ្ជមាន០៣នាក់។

៤. បញ្ហាប្រឈម

- ការរីករាលដាលមេរោគកូរ៉ិដ ១៩នៅសហគមន៍បានថយឥទ្ធិពលដែលអាចធ្វើឱ្យការអនុវត្តសកម្មភាព សំខាន់ៗមួយចំនួនមានការកើនឡើងដូចជា៖
 - ការចុះអប់រំផ្ទាល់សម្រាប់ការបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍ និងធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ ដល់ក្រុមគោលដៅត្រូវបានបន្តនិងពង្រឹងការអនុវត្ត ដូច្នេះធ្វើឱ្យលទ្ធផលមានចំនួនកើនឡើងបើ ធៀបជាមួយនឹងត្រីមាសមុន។
 - អ្នកជំងឺអេដស៍ដែលត្រូវមកទទួលសេវា ART តាមការណាត់ និងការបញ្ជូនឈាមសម្រាប់ ពិ និត្យ CD4 និង Viral Load មានចំនួនកើនឡើង។
 - ការដឹកនាំចុះអង្កេតតាមដាន និង ស្រាវជ្រាវសម្រាប់ ក្រុមបុរសរួមភេទជាមួយបុរសនិងក្រុមបំ លែងភេទបាន ចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅដើមឆ្នាំ ២០២៣។
- ថវិកាដែលអនុម័តនៅក្នុងគម្រោងនានាជាពិសេសមូលនិធិសកលមានកម្រិតសម្រាប់ឆ្នាំនីមួយៗ ដែល មិនអាចធ្វើឱ្យការសម្រេចបានពេញលេញទៅតាមគោលដៅដែលបានកំរិតនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងមិនសមស្របទៅតាមការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រថ្មីៗ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងជំងឺអេដស៍។

៥. មេរៀនជាបទពិសោធន៍

- ការសម្របសម្រួល និងកិច្ចសហការល្អ ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អាជ្ញាធរដែនដី សេវាសុខាភិបាលគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងសហគមន៍ គឺជាគន្លឹះនៃការអនុវត្តកម្មវិធីបានជោគជ័យ។
- ភាពជាដៃគូរវាងមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារក មជ្ឈមណ្ឌលជាតិកំចាត់រោគរបេងនិងហង់សិន ព្រមទាំងមានការគាំទ្រពីក្រសួងសុខាភិបាល គឺជាការងាររួមដ៏មានសារៈសំខាន់ ក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺអេដស៍ និងការចូលរួមសហការគ្នាក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពនៅតាមថ្នាក់ខេត្ត និងថ្នាក់ស្រុកប្រតិបត្តិ នាំឲ្យសម្រេចបានលទ្ធផលនៃការអនុវត្តកម្មវិធីអេដស៍ និងកាមរោគចាប់ពីខែមករា ដល់ខែមីនា ឆ្នាំ ២០២៣ និងត្រូវពង្រឹងភាពជាដៃគូនេះបន្ថែមទៀត សម្រាប់ការអនុវត្តការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺអេដស៍នៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់។
- ពង្រឹងការអប់រំនៅក្នុងសហគមន៍និងក្រុមប្រជាជនចំណុច តាមរយៈការចុះអប់រំផ្ទាល់ និង online ដើម្បីជំរុញឲ្យក្រុមប្រជាជនចំណុច មកទទួលសេវាបង្ការ ថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺអេដស៍ ជំងឺកាមរោគ វាជាកត្តាចាំបាច់ និង អាចធានាឲ្យក្រុមនេះអាចទទួលសេវាបានជាសកល ។

៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជារួម មជ្ឈមណ្ឌលជាតិ ដោយមានកិច្ចសហការគាំទ្រពីដៃគូទាំងអស់ សម្រេចបានគោលដៅដែលបានលើកឡើងក្នុងកំឡុងពេលនៃត្រីមាសទី ២ ឆ្នាំ២០២៣ ហើយយើងអាចសន្និដ្ឋានថា ការធ្វើការងារជាដៃគូក្នុងការបង្ការ ថែទាំនិងព្យាបាលជំងឺអេដស៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានឹងឈានទៅសម្រេចគោលដៅនាពេលអនាគត។ ទោះជាយ៉ាងនោះក៏ដោយ គួរតែធានាឲ្យបាននូវការប្តេជ្ញាចិត្ត បន្តការគាំទ្រទាំងផ្នែកបច្ចេកទេស ផ្នែកនយោបាយ និងធនធានថវិកាដល់កម្មវិធីប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ។ ប្រសិនបើអង្គការដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងម្ចាស់ជំនួយ កាត់បន្ថយការជួយគាំទ្រដល់ការងារប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺអេដស៍នេះឆាប់ពេក នៅពេលដែលថវិកា រាជរដ្ឋាភិបាលនៅមានកម្រិតអាចនឹងធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជា មានការលំបាកក្នុងការបន្តនិរន្តរភាពប្រកបដោយជោគជ័យលើការងារនេះ។